ECLI:LV:AT:2017:1004.SKA-1457-17.1.L

Lieta Nr. 6-70012417
SKA-1457/2017
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa
LĒMUMS
Rīgā 2017.gada 4.oktobrī

Augstākā tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Andris Guļāns,
tiesnese Līvija Slica,
tiesnese Ieva Višķere,

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2017.gada 13.jūlija lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. A/ vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, kurā lūgts atzīt par prettiesisku Maksātnespējas administrācijas rīcību – valsts amatpersonu saraksta grozījumu, ar kuriem pieteicēja iekļauta valsts amatpersonu sarakstā, iesniegšanu Valsts ieņēmumu dienestā.

[2] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2017.gada 13.jūlija lēmumu atteikts pieņemt pieteikumu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu. Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Augstākā tiesa jau daudzkārt ir atzinusi, ka Maksātnespējas administrācijas lēmums par maksātnespējas administratora iekļaušanu Valsts ieņēmumu dienestam iesniedzamajā valsts amatpersonu sarakstā nav administratīvais akts.

[2.2] Ikviens maksātnespējas procesa administrators, arī tāds, kas vienlaikus ieņem advokāta amatu, ir valsts amatpersona. Proti, Maksātnespējas likuma 9.panta pirmās daļas otrais teikums un likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta pirmās daļas 26.punkts noteic valsts amatpersonas statusu ikvienam maksātnespējas procesa administratoram.

[2.3] Maksātnespējas administrācija, sastādot valsts amatpersonu sarakstu un iekļaujot tajā pieteicēju, nav izdevusi administratīvo aktu, nedz veikusi faktisko rīcību.

Maksātnespējas administrācijas direktora rīcība, iekļaujot pieteicēju valsts amatpersonu sarakstā, nepadara pieteicēju par amatpersonu, bet tikai atspoguļo šo faktu. Maksātnespējas administrācijas direktoram kā iestādes vadītājam ir jāsniedz par pieteicēju attiecīgā informācija arī tad, ja kādu iemeslu dēļ viņa beigusi pildīt valsts amatpersonas pienākumus. Veicot šo darbību, Maksātnespējas administrācijas direktors neizdod konstatējošo administratīvo aktu, bet veic valsts pārvaldes darbības, kas nav vērstas ne uz tiesisko, ne faktisko seku radīšanu pieteicējai (veic vienkāršo pārvaldes darbību).

[2.4] Pieteicējas ieskatā, viņai nebija jāaizpilda valsts amatpersonu deklarācija par 2016.gadu, jo šobrīd viņas maksātnespējas procesa administratores sertifikāta darbība ir apturēta.

Atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 23.panta pirmajai daļai valsts amatpersonai ir pienākums noteiktā termiņā un kārtībā iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju. Minētā likuma 24.pantā norādīta informācija, kas jāatspoguļo deklarācijā valsts amatpersonai.

No regulējuma likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un Ministru kabineta 2002.gada 22.oktobra noteikumu Nr. 478 „Kārtībā, kādā aizpildāmas, iesniedzamas, reģistrējamas un glabājamas valsts amatpersonu deklarācijas un aizpildāmi un iesniedzami valsts amatpersonu sarakstī" (turpmāk – noteikumi Nr. 478) 11. – 14. punkta redzams, ka valsts amatpersonas deklarācija jāiesniedz, ne vien stājoties amatā un beidzot pildīt amata pienākumus, bet jāiesniedz arī par 12 mēnešiem pēc amata pienākumu pildīšanas izbeigšanas un par otro gadu pēc amata pienākumu pildīšanas izbeigšanas. Tādējādi pat gadījumā, ja maksātnespējas procesa administrators ir beidzis pildīt amata pienākumus, likumā viņam ir noteikts pienākums iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju arī pēc amata pienākumu pildīšanas izbeigšanas. Savukārt no noteikumu Nr. 478 19.punkta izriet attiecīgās institūcijas vadītāja vai viņa pilnvarotas personas pienākums sastādīt valsts amatpersonu saraksta grozījumus un iesniegt tos Valsts ieņēmumu dienestā. Līdz ar to Maksātnespējas administrācijas direktoram kā iestādes vadītājam ir jāsniedz par pieteicēju attiecīgā informācija arī tad, ja kādu iemeslu dēļ viņa beigusi pildīt valsts amatpersonas pienākumus. Turklāt pieteicējai valsts amatpersonas deklarācija jāiesniedz neatkarīgi no tā, vai Maksātnespējas administrācijas direktors ir Valsts ieņēmumu dienestā iesniedzis valsts amatpersonu sarakstu un tā grozījumus. Kā jau iepriekš norādīts, veicot šo darbību, Maksātnespējas administrācijas direktors neizdod konstatējošo administratīvo aktu, bet veic valsts pārvaldes darbības.

Ne likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā", ne citā normatīvajā aktā Maksātnespējas administrācijai nav noteikta kompetence pārbaudīt ziņas saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijas iesniegšanu un pārbaudīt tajā iesniegtās ziņas, kā arī pieņemt attiecīgus lēmumus.

Valsts amatpersonām likumā noteiktie pienākumi tām ir saistoši neatkarīgi no šo personu iekļaušanas iestādes apkopotā amatpersonu sarakstā. Valsts ieņēmumu dienestam nav šķēršļu piemērot ar likumu definētai valsts amatpersonai atbildību par deklarācijas neiesniegšanu arī tad, ja persona

neatrodas šādā sarakstā. Savukārt maksātnespējas procesa administratora tiesiskā statusa problēmjautājumi nevar ietekmēt saraksta tiesisko dabu.

No Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.[27]panta izriet, ka par valsts amatpersonas deklarācijas neiesniegšanu noteiktā termiņā, deklarācijas aizpildīšanas un iesniegšanas kārtības neievērošanu vai par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā uzliek naudas sodu līdz 350 *euro*. Secīgi attiecībā uz valsts amatpersonas deklarācijas iesniegšanu kompetentā iestāde realizē publisko varu nevis administratīvā procesa ietvaros, bet administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros. Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 5.punkts noteic, ka administratīvais akts nav lēmums, kas pieņemts lietvedībā administratīvā pārkāpuma lietā.

[3] Par Administratīvās rajona tiesas tiesneša lēmumu pieteicēja iesniedza blakus sūdzību, norādot, ka iekļaušana valsts amatpersonu sarakstā ir tiesību akts, kura tiesiskums ir pārbaudāms tiesā, jo nav cita efektīva tiesas kontroles veida pār izpildvaru. Pieteicējas iekļaušana valsts amatpersonu sarakstā radījusi viņai tiesiskas un faktiskas sekas.

Motīvu daļa

[4] Augstākā tiesa atzīst, ka rajona tiesas tiesneša lēmuma pamatojums par to, ka pieteikums nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā, ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 286.panta trešo daļu tam pievienojas.

Maksātnespējas administrācijas lēmums par maksātnespējas administratora iekļaušanu Valsts ieņēmumu dienestam iesniedzamajā valsts amatpersonu sarakstā nav administratīvais akts. Šā lēmuma tiesisko dabu neietekmē arī pieteicējas argumenti par Maksātnespējas administrācijas nesavlaicīgu rīcību attiecībā uz pieteicēju vai atšķirīgu rīcību attiecībā uz pieteicējas kolēģiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 323.panta pirmās daļas 1.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākā tiesa

nolēma

atstāt negrozītu Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2017.gada 13.jūlija lēmumu, bet /pers. A/ blakus sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnesis A. Guļāns

Tiesnese L. Slica

Tiesnese I. Višķere